

28. marts 2000

J.nr. 36-2973 BIE/hd

S V A R S K R I F T

Til

Østre Landsret.

I 21. afd.'s sag nr. B-0389-00: Laserdisken ApS
v/Hans Kristian Pedersen
Prinsensgade 38
9000 Aalborg

mod

Kulturministeren
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1015 København K

giver jeg møde for sagsøgte, på hvis vegne jeg nedlægger følgende

P Å S T A N D:

Frifindelse.

Ifølge stævningen drejer den foreliggende sag sig alene om følgende to spørgsmål:

1. Indeholder § 21 i filmloven (lov nr. 186 af 12. marts 1997, som ændret ved lov nr. 423 af 10. juni 1997) hjemmel til, at der kan stilles det mærkningskrav til videogrammer, der fremgår af § 16-21 i bekendtgørelsen om Medierådet for Børn og Unge (bekendtgørelse nr. 30. af 16. januar 1998)?
2. Er mærkningskravet i bekendtgørelsens § 16-21 i overensstemmelse med de EU-retlige bestemmelser om frie varebevægelser?

Med hensyn til det første spørgsmål bemærkes følgende:

Sagsøgers grundsynspunkt er, at mærkningskravet i bekendtgørelsens § 16-21 udgør en ulovlig indskrænkning af pligten i filmlovens § 21 for "*... den, der erhvervsmæssigt sælger, udlejer eller på anden måde udbreder film offentligt i Danmark, ... til ... at mærke eller på anden måde oplyse om films egnethed for børn og unge ...*". (Min fremhævelse).

Dette er forkert, og det gøres gældende, at bekendtgørelsens mærkningskrav er en lovlige og korrekt gennemførelse af bestemmelsen i filmlovens § 21.

For det første er bestemmelsens rækkevidde klart beskrevet i lovbemærkningerne til filmloven (lovforslag nr. L 43 af 30. oktober 1996, FT 1996-97, Tillæg A, spalte 1312), hvor det anføres:

"Biografejere, distributører, sælgere, udlejere m.v. får ifølge stk. 1 pligt til at oplyse om films egnethed for børn og unge ved mærkning. Dette indebærer, at Medierådets vurdering bl.a. skal fremgå af annoncer om filmen. Overtrædelse af mærkningspligten m.v. vil kunne straffes med bøde, jf. § 25. Mærkningspligten skal sammen med Medierådets vejlednings- og oplysningsvirksomhed gøre det muligt for forældre at holde sig orienteret om det, som deres børn ser og dermed give for-

ældrene bedre muligheder for at varetage deres ansvar for børnenes forhold til film.

Bestemmelsen i stk. 2 indebærer, at der i regler fastsat af kulturministeren efter drøftelse med Medierådet er mulighed for at bestemme, at film, der ikke indsendes til vurdering i Medierådet, skal mærkes som uegnet for børn og unge i bestemte aldersgrupper fastlagt af Medierådet, jf. § 20, stk. 3, med mindre det drejer sig om film af en kategori, som helt kan undtages fra mærkning, fx. undervisningsfilm."

Disse lovbemærkninger skal ses i sammenhæng med, at der ved filmloven blev etableret en mindre indgribende ordning end den, der tidligere var gældende efter loven om filmcensur og loven om mærkning af videogrammer, jf. de generelle lovbemærkninger til filmloven i FT 1996-97, Tillæg A, spalte 1306-1308.

Et hovedelement i den nye ordning var netop, at oplysning og vejledning af forbrugerne fik en mere fremtrædende rolle, således at forældre selv har mulighed for at tage vare på, hvilke film børn og unge ser.

I overensstemmelse hermed indeholder bestemmelsen i filmlovens § 21 dels et mærkningskrav i stk. 1, dels en beskrivelse i stk. 2 af den kompetence, som Folketinget ved filmlovens vedtagelse overlod til kulturministeren med henblik på udmøntning af mærkningskravet.

Det sætningsled, som sagsøger lægger vægt på ("... eller på anden måde oplyse ..."), kan der efter sagsøgtes opfattelse ikke udledes rettigheder for private erhvervsdrivende af. Baggrunden for dette sætningsled og for det tilsvarende udtryk i hjemmelsbestemmelsen i § 21, stk. 2 ("... mærkning m.v.") er, at overbegræbet - film - dækker flere medier, nemlig både spillefilm og videogrammer, jf. herom nedenfor.

For det andet er film defineret i filmlovens § 1, stk. 2, på følgende måde:

"Ved film forstås i denne lov levende billeder af enhver art uanset optagelses- og forevisningsform, herunder fotografiske film og videogrammer, bortset fra tv-udsendelser."

Dette overbegreb - film - har ikke meningsfuldt kunnet danne grundlag for udformningen af de nærmere regler i bekendtgørelsen.

I overensstemmelse med de ovenfor nævnte generelle og specifikke lovbemærkninger til filmlovens § 21 har Kulturministeriet valgt at sondre imellem spillefilm og videogrammer.

For spillefilm gælder et annonceringskrav, jf. bekendtgørelsens § 13-15, fordi mærkning på emballagen ikke giver mening i forhold til det grundlæggende vejledningsformål.

For videogrammer gælder et krav om mærkning på videogramboksens omslag (og VHS-kassetten), jf. bekendtgørelsens § 16-20, netop fordi produktet håndteres af forbrugerne selv. Derfor er mærkningskravet det mest velegnede middel til at opnå vejledningsformålet.

Mærkningskravet er i øvrigt ikke ubetinget, idet en række videogrammer er undtaget, jf. filmlovens § 21, stk. 2, og bekendtgørelsens § 21. Udover undervisningsfilm er andre eksempler på kategorier af film, der er undtaget, reportager, musikvideogrammer og oplysningsfilm.

Bortset fra disse undtagelser er det korrekt, at videogrammer skal mærkes på den måde, der er angivet i bekendtgørelsens § 16-20, når de sælges, udlejes eller udlånes offentligt.

Dette indebærer, at det er omslaget til den enkelte videogramboks (og den enkelte VHS-kassette), der skal mærkes, jf. bekendtgørelsens § 20. Efter reglerne gælder det også i tilfælde,

hvor et videogram parallelimporteres og derfor eventuelt må ompakkes. Det er ikke tilstrækkeligt, at cellofanet omkring videogramboksen mærkes.

Det er heller ikke tilstrækkeligt at mærke med skilte i et forretningslokale eller i kataloger om, at der ikke er salg til børn og unge under 15 år. Begrundelsen er, at i så fald ville formålet med vejledning til forældrene til de børn og unge, der på den ene eller den anden måde får mulighed for at se den pågældende film, ikke være opfyldt.

Såfremt der måtte være tvivl, eller såfremt videogrammet ikke tidligere har været vurderet af Medierådet, har sagsøger den mulighed at mærke sine videogrammer efter bekendtgørelsens § 17, dvs. godkendt for børn over 15 år. En sådan løsning opfylder vejledningsformålet.

Sagsøgte kan tiltræde de synspunkter, der fremgår af Medierådets skrivelse af 4. marts 1999 til Københavns Politi. Denne skrivelse er fremlagt som bilag 2 og ved skrivelse af samme dag fremsendt til sagsøger. Politianmeldelsen for overtrædelse af mærkningsreglerne er indgivet af Foreningen af Danske Videogramdistributører.

Medierådet har endvidere besvaret en række spørgsmål fra sagsøger i skrivelsen af 6. august 1999, der er fremlagt som bilag 3. Disse svar kan sagsøgte også tiltræde.

Til yderligere uddybning af de synspunkter, der fremgår ovenfor og af bilag 2 og 3, fremlægges Medierådets skrivelse af 17. maj 1999 til sagsøger som bilag A.

Med hensyn til det andet spørgsmål bemærkes følgende:

Sagsøgers grundsynspunkt er, at mærkningskravet i bekendtgørelsens § 16-21 er i strid med EF-traktatens artikel 28 (tidligere artikel 30 EF), ikke retfærdiggjort efter EF-traktatens artikel 30 (tidligere artikel 36 EF) og uproportionalt.

Dette er forkert, og det gøres gældende, at mærkningskravet ikke er i strid med de EU-retlige bestemmelser om frie varebevægelser.

Bekendtgørelsen om Medierådet for Børn og Unge har været notificeret for Kommissionen i medfør af informationsproceduredirektivet (tidligere Rådets direktiv 83/189 med senere ændringer, nu kodificeret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34, som ændret ved direktiv 98/48).

Informationsproceduredirektivet er offentliggjort i EFT 1998 L 204/37 og optrykt i EU-Karnov, 1999, side 1058.

Den notifikations- og stand still-procedure, der har været anvendt, fremgår af direktivets artikel 8 og 9. Proceduren indebærer, at udkast til tekniske forskrifter - som bekendtgørelsen i det foreliggende tilfælde - skal fremsendes til Kommissionen, hvorefter det pågældende medlemsland - her Danmark - skal afvente Kommissionens og de øvrige medlemslandes reaktion herpå i mindst 3 måneder.

Formålet med denne procedure fremgår af EF-Domstolens dom i sag C-194/94, C.I.A. (Saml. 1996 I, side 2201), hvor det i præmis 40-41 anføres:

"40. Indledningsvis bemærkes, at direktiv 83/189 har til formål gennem en præventiv kontrol at sikre varernes frie bevægelighed, der er en del af Fællesskabets grundlag. En sådan kontrol er hensigtsmæssig i det omfang, tekniske forskrifter, som er omfattet af direktivet, kan udgøre hindringer for varesamhandelen mellem medlemsstater, idet sådanne kun kan tillades, såfremt de er nødvendige for at tilgodese tvingende hensyn af almen interesse. Den kontrol, der er indført ved direktivet, er effektiv, for så vidt som samtlige udkast til tekniske forskrifter på dette område skal meddeles og/eller udstedelsen og ikraftsættelsen af disse skal udsættes i de i

artikel 9 anførte tidsrum, medmindre presserende grunde berettiger, at der gøres undtagelse.

41. Meddelelsen og suspensionsperioden giver således Kommissionen og de øvrige medlemstater mulighed for dels at undersøge, om forslaget vil skabe hindringer for samhandelen i strid med EF-traktaten, eller hindringer, som bør søges undgået ved vedtagelse af fælles eller harmoniserede foranstaltninger, dels at foreslå ændringer i de påtænkte nationale foranstaltninger. Denne procedure giver endvidere Kommissionen mulighed for at foreslå og udstede fællesskabsbestemmelser til regulering af det område, på hvilket der påtænkes foranstaltninger."

Som bilag B fremlægges notifikation og notifikationskema til Kommissionen.

Som bilag C fremlægges Kommissionens bekræftelse af, at notifikationen er medtaget og under behandling.

Som bilag D fremlægges Kommissionens bemærkninger af 16. oktober 1997.

Det fremgår af bilag D, at hverken Kommissionen eller de øvrige medlemslande havde bemærkninger til bekendtgørelsens materielle bestemmelser, herunder mærkningskravet i bekendtgørelsens § 16-21.

M O M S R E G I S T R E R I N G:

Sagsøgte er ikke momsregistreret.

P R O C E S S U E L L E M E D D E L E L S E R

til sagsøgte kan stiles til Kammeradvokaten, Vimmelskaftet 47, 1161 København K., (j.nr. 36-2973 BIE/hd).

D O K U M E N T E R,

som påberåbes:

Bilag A: Medierådets skrivelse af 17. maj 1999 til sagsøger.

Bilag B: Notifikation og notifikationsskema til Kommissionen.

Bilag C: Kommissionens bekræftelse af, at notifikationen er medtaget og under behandling.

Bilag D: Kommissionens bemærkninger af 16. oktober 1997.

København, den 28. marts 2000

Kammeradvokaten

v/Peter Biering